

Antik Çağ'dan Günümüze Yaşayan Kent: Assos

Antik Çağ'ın en önemli liman kentlerinden biri olan Assos, 1800'lü yıllardan bu yana aralıklarla, 1981'den sonra da 39 yıldır aralıksız kazı çalışması yürütülen, dünyanın sayılı antik kentleri arasında yer alıyor. - 09.08.2020

Antik Çağ'ın en önemli liman kentlerinden biri olan, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesine bağlı Behramkale köyü sınırları içindeki Assos, 1800'lü yıllardan bu yana aralıklarla, 1981'den sonra da 39 yıldır aralıksız kazı çalışması yürütülen, dünyanın sayılı antik kentleri arasında yer alıyor.

Antik Çağ'da "Troas" olarak adlandırılan bölgenin güney ucunda volkanik bir tepenin zirvesi ve yamaçlarında, Yunanistan'ın Midilli Adası'nın karşısında kurulan kent, asırlar boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yaptı.

Assos Antik Kenti'nde ilk kez ABD'li arkeologların 1800'lü yıllarda gerçekleştirdiği kazılara, uzun bir aranın ardından 1981'de yeniden başlandı. Bölgede Türk bilim insanlarınca 39 yıldır kazı çalışması yürütülüyor.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi ve Assos Antik Kenti Kazı Heyeti Başkanı Prof. Dr. Nurettin Arslan, AA muhabirine, kazı çalışmaları hakkında bilgi verdi.

Kazı ve restorasyon çalışmalarının Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Türk Tarih Kurumunun desteği, İÇDAŞ'ın ana sponsorluğunda sürdüğünü belirten Arslan, bakanlığın aldığı karar kapsamında Türkiye'de 12 ay boyunca sürdürülen kazılar içinde Assos'un da bulunduğunu hatırlattı.

Bu yıl tüm dünyayı etkileyen yeni tip koronavirüs (Kovid-19) pandemisi nedeniyle kazı programındaki bazı kısımları yeniden gözden geçirdiklerini anlatan Prof. Dr. Arslan,

“Çünkü pandemi nedeniyle daha dikkatli olmamız gerekiyor. O yüzden de ekibi küçük tuttuk. İşçilerimizi de daha küçük bir grup halinde tuttuk. Çalışma programımızı da buna göre yönlendirdik.” dedi.

Arslan, bu yıl ağırlıklı olarak yaklaşık 3 aydan beri akropolde çalışmalara devam ettiklerini belirterek, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Akropol ziyaretçilerin en fazla uğradığı yerlerden bir tanesi aslında. Bu yüzden orada geçmiş yıllardan belki yüzyıllarca önce yapılmış kazıların toprakları yığınlar halinde durmaktaydı ve ziyaretçiler dolayısıyla kazmak zordu. Ziyaretçilerin sayısının azaldığı bu dönemde bu alandaki toprakları atarak tapınağın en azından ana kaya üzerindeki daha ihtişamlı bir görünümünü elde etmeye çalıştık. Yine akropolisteki Bizans dönemi sarnıçlarımız vardı. Bunların önünde kazılar sürdürüldü. Burada bu sarnıçları besleyen kanalları ortaya çıkardık.”

“Pandemi nedeniyle depo çalışmalarına ağırlık verdik”

Prof. Dr. Arslan, pandemi nedeniyle akropoldeki kazılara paralel olarak, kazıların yapılması gereken işlerden bir tanesi olan depo çalışmalarına ağırlık vereceklerini belirtti.

Daha önceki kazılarda bulunmuş olan malzemelerin restorasyonunu ve onarımını yapacaklarını dile getiren Arslan, “Bunların yayına dönüştürülmesi konusunda da çalışmalarımız devam ediyor. Bu kapsamda özellikle burada görevli olan arkeologlarımız, Türk Tarih Kurumunun istihdam ettiği arkeologlar görevlerini yerine getirmekte. Bu kazı ocak ayına kadar kesintisiz devam edecek.” şeklinde konuştu.

“Assos en çok ziyaret edilen 10 ören yeri arasında”

Assos'un her zaman ilgi çeken bir antik kent olduğunu bu yıl koronavirüs döneminde de bu ilginin azalmadığını vurgulayan Nurettin Arslan, şunları kaydetti:

“Bu dönem bizi şaşırtan konulardan bir tanesi pandemi dönemine rağmen Türkiye'deki en çok ziyaretçi gelen ören yerleri arasında Assos'un 10'uncu sıraya yükseldiğini öğrendik. Bu da şunu gösteriyor. Assos yerli turistlerin daha çok ziyaret ettiği bir yer. O yüzden de her dönem her yıl aslında ziyaretçi sayısı hiçbir zaman azalmıyor. Ekonomik kriz ya da bu tür pandemik olayların bunu etkilemediğini görüyoruz. Hala bu bölgeye insanların büyük bir ilgisi var. O yüzden de bizim çevre düzenlemesi projemiz maalesef hala tamamlanamadı. 3 yıldan beri devam ediyor. Çünkü insanların tiyatro ve kentin diğer yerlerine girmelerinde sıkıntılar yaşanabiliyor. Aynı zamanda bir inşaat havası var maalesef. O yüzden bizim temennimiz çevre düzenlemesi çalışmalarının bir an önce bitirilip, gelen ziyaretçilerin rahat bir şekilde kenti gezmelerini arzu ediyoruz.”

“Bölge yaşayan bir kent olarak varlığını sürdürüyor”

Nurettin Arslan, Assos ve çevresinin kendine özgü özelliklerini barındıran bir bölge olduğunu anlattı.

Her antik kentin kendine özgü özellikleri bulunduğunu ancak Assos'un birden fazla özelliği olduğunu aktaran Prof. Dr. Arslan, şunları söyledi:

“Burası yaşayan bir kent. Yani antik dönemden bugüne kadar hiçbir zaman terk edilmemiş hala üzerinde yaşamın devam ettiği bir kent. Bunun dışında yine denizi insanlar tarafından oldukça tercih edilen bir merkez. Onun dışında kamp yapmak isteyen, otellerde kalmak isteyen, denize girmek isteyen insanlar içinde limanda ya da Kadırga Koyu'nda bu tür hizmetleri verebilen, onların ihtiyaçlarını karşılayabilen kentlerden bir tanesi. Bir başkası, iklimi belki de. Akdeniz'deki kentlere nazaran buranın iklimi daha serin. Burada nem biraz daha az olduğu için sıcak havada insanlar burada daha iyi vakit geçirebiliyor.

Onun dışında yine köy kültürü. Antik kentin içinde eski bir köy var. Burada oteller, pansiyonlar, kafeler var. İnsanlarda denize girmek, dinlenmek, bir antik kenti görmek, sörf yapmak, kamp yapmak ya da yürüyüş yapmak gibi bir sürü farklı ihtiyaçlarını ya da isteklerini, arzularını bu kentte bulabilmekte, yerine getirmekte. Bunun dışında bu kentin bir başka özelliği etrafının, doğasının bozulmamış olması da önemli. Gelen insanlara sorduğumuz zaman akropole çıkıp çevreye baktığımız zaman uçsuz bucaksız deniz ve onu kuşatan makileri, ağaçları görüyorsunuz.”

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA